

Datorterminu veidošana 25 gadu garumā

Eduards Cauna

LZA TK Informācijas tehnoloģijas, telekomunikācijas un
elektronikas terminoloģijas apakškomisijas priekšsēdētājs

«Bibliotēku nozares un saskarnozaru terminoloģija: teorija un prakse»
2017. gada 6. oktobris, Rīga
Latvijas Nacionālā bibliotēka

Skaitļi un fakti

- LZA TK Informācijas tehnoloģijas, telekomunikācijas un elektronikas terminoloģijas apakškomisija («datorterminu apakškomisija») dibināta 1992. gada 15. oktobrī
- Notikušas vairāk nekā 500 sēdes
- Sēdes notiek katru otro nedēļu
- Izskatīti 11 350 termini
- Visi termini pieejami AkadTerm termini.lza.lv/akadterm

Vēsture

- 1. sēdē: dators, skaitļotājs, kompjūters
- 10. sēdē: dators, skaitļotājs
- Pele (?)
  - *Dr. h. phil.*, LZA akad. Aina Blinkena: «Jūs to domājat nopietni?»»

Komisijas sastāvs

- Nozares speciālisti
- Valodnieki un terminologi
- Tulkotāji
- Nozares pārstāvji («Tilde», LAKA)
- Mācībspēki
- Studenti
- ...?

Terminu avoti

- Starptautiskie standarti
  - ISO 2382 Information technology – Vocabulary
  - ITU Radiocommunication Vocabulary
  - ISTQB Glossary of Testing Terms
  - ISO/IEC 17788 Cloud Computing
- Speciālistu sagatavoti saraksti
  - Datorlingvistikas, mašintulkošanas un mašīnmācīšanās termini
- Konsultācijas (Latviešu valodas aģentūra, ministrijas un citas valsts iestādes, privātpersonas)

Ieguvumi

- Fleška – zibatmiņa
- Aploudot – augšuplādēt / augšupielādēt
- Daunlādēt / «nolādēt» – lejuplādēt
- Apdeitot – atjaunināt
- Meņjū (*menu*) – izvēlne
- Svapošana – mijmaiņa
- Skrollbārs – ritjosla
- Browzeris – pārlūks, pārlūkprogramma

Zaudējumi, pārpratumi, labojumi

- Cietnis, mīkstnis *fake news*
- Sāknēšana – *boot* – palaišana
- Beidzēšana – *shut down* – apstādināšana
- Galvene, kājene *polig*.
- Starpene *fake news*
- ~~Blog~~s, emuārs, tīmekļa dienasgrāmata
- ~~Tviteris, tvīts, tvītošana~~
- Hakeris, lauzis
- Hashtag – mirkļbirka, tēmturis

«Noslēpumi»

- Pareizrakstība
  - Tīmekļvietne (mājas lapa, mājaslapa)
  - Datubāze
  - Skeneris
  - Lietotne (aplikācija)
- Paralēlformas
  - Fails / datne
  - Interfeiss / saskarne
  - Digitāls / ciparu

Vai var labāk?

- Latviešu valodas iespējas ir neizsmeļamas
- Terminu pieejamība un lietošana
- Informēšana par jaunumiem
- Jauni risinājumi mijiedarbībai ar sabiedrību

Paldies!

Eduards Cauna

E-pasts: ecauna@gmail.com

Facebook: [ecauna](#)

Twitter: [@skeptiks](#)